

SLUŻBA
WIĘZIENNA

Zakład Karny Nr 2 w Łodzi
93-161 Łódź ul. J. Kraszewskiego 1/5
e-mail: zk_2_lodz@sw.gov.pl fax. 426750611 tel. 426750600
Jednostka nadzorowana przez Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Łodzi.
Aktualne informacje o jednostce dostępne w Ogólnopolskim Portalu Służby Więziennej <http://www.sw.gov.pl>

RPO-699181/12

D/K-P-0912/3/12/4897

Łódź, dnia 27 czerwca 2012 r.

Biuro

pu
2012-07-04

Rzecznika Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPE. 2012-07-02
ZAL. .... NR 148259

dotyczy: RPO-699181-VII-720.5/12/PK

W związku z zaleceniami zawartymi w raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji tutejszej jednostki penitencjarnej, mającej miejsce w dniu 30 marca 2012 r. uprzejmie informuję, co następuje:

Ad. 1 W ciągu dwóch miesięcy personel działu terapeutycznego przeprowadzi szkolenie dla funkcjonariuszy działu ochrony w zakresie komunikacji z osadzonymi będącymi osobami z niepsychotycznymi zaburzeniami psychicznymi. Niezależnie od powyższego funkcjonariusze działu ochrony pełniący na stałe służbę w oddziale terapeutycznym będą zgłaszani do udziału w organizowanych centralnie szkoleniach dotyczących przeciwdziałania agresji bądź innych dotyczących tego aspektu pełnienia służby.

Ad. 2 Obecnie remontowane są cele mieszkalne osadzonych w oddziale III pawilonu A. Planuje się wyremontować, w tym w pełni zabudować kąpiki sanitarne, wszystkie cele III oddziału do końca bieżącego roku. Zakład Karny Nr 2 w Łodzi wystąpi do Dyrektora Okręgowego o zwiększenie środków celowych o kwotę 20 000 złotych, w tym lub przyszłym roku, na zabudowę kąpoków sanitarnych w oddziale terapeutycznym.

Ad. 3 Z uwagi na trudną tegoroczną sytuację budżetową oraz fakt, iż montaż drabinek i barierek zabezpieczających przed upadkiem do istniejących w jednostce łóżek stanowi koszt około 6 500 złotych zrealizowanie tego zadania możliwe będzie w przyszłym roku – pod warunkiem, że tutejsza jednostka otrzyma środki finansowe na ten cel.

Ad. 4 Uzupelniono brakujące żarówki i świetlówki w celach mieszkalnych. Specjalnie powołana komisja sprawdzi natężenia światła w celach z obowiązującymi normami.

Ad. 5 Nie posiadamy innego pomieszczenia, które można przeznaczyć jedynie do celów odbywania widzeń w sposób uniemożliwiający bezpośredni kontakt. Utworzenie kolejnego

Łop...
2012-07-04

pomieszczenia może nastąpić przy ewentualnej rozbudowie jednostki.

Ad. 6 Skazani korzystają z ciepłej kąpieli co najmniej raz w tygodniu. Obecnie w trudnej sytuacji budżetowej polegającej na konieczności ograniczania wydatków między innymi na wodę, umożliwienie częstszych kąpieli jest możliwe, ale decyzję w tym zakresie muszą podjąć wyżsi przełożeni. Osadzeni zatrudnieni przy pracach brudnych mają możliwość skorzystania z kąpieli po zakończonej pracy, dodatkowo lekarz może zlecić ponadnormatywne kąpiele ze względów zdrowotnych.

Ad. 7 Stworzenie w oddziale terapeutycznym (I piętro pawilonu A) jednej celi dla osób niepełnosprawnych wiąże się z likwidacją istniejących barier architektonicznych występujących w budynku. Montaż windy dla osób niepełnosprawnych wewnątrz budynku jest niemożliwy ze względów konstrukcyjnych, natomiast na zewnątrz - ze względów ochronnych. Budynek pawilonu A stanowi zewnętrzną linię ochrony zakładu karnego. Jednocześnie informuję, iż rozpoczęto remont dwóch cel w budynku szpitala jednostki, którego celem jest dostosowanie ich do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Ad. 8 Wszelkiego rodzaju zajęcia oraz przedsięwzięcia (spacery, widzenia, zakupy w kantynie itp.) planowane i organizowane są w taki sposób, aby nie wykluczały się wzajemnie. Niemniej jednak z uwagi na ich mnogość, co było zresztą podkreślane jako pozytywne zjawisko w protokole, nie można całkowicie wyeliminować ich zachodzenia na siebie. Fizycznie nie ma takiej możliwości, aby zorganizować widzenia po zakończeniu odbywania spacerów i mszy świętej, gdyż wtedy widzenia z rodzinami musiałyby rozpoczynać się po obiedzie tj. od godziny 13 30. Biorąc pod uwagę fakt, że godzina ich zakończenia jest określona, w ten sposób wielu osadzonych byłoby pozbawionych kodeksowego uprawnienia do widzeń z osobami bliskimi.

Poza tym obecna sytuacja z terapeutycznego i wychowawczego punktu widzenia jest pozytywna, a nawet pożądana, ponieważ uczy podopiecznych oddziału samodyscypliny, organizacji czasu, rozwiązywania konfliktów wewnętrznych i dylematów moralnych oraz dokonywania wyborów w codziennym funkcjonowaniu. Każda aktywność człowieka ma bowiem swoją wartość poznawczą, moralną i społeczną, ale także i swoje pozytywne lub negatywne konsekwencje. Osadzeni będąc w sytuacji wyboru (co wybrać? Mszę świętą czy spacer?) uczą się dokonywania wyborów oraz doświadczają pozytywnych i negatywnych konsekwencji swoich zachowań. Należy pamiętać, że w przypadku wielu podopiecznych oddziału terapeutycznego upośledzona umiejętność podejmowania decyzji oraz przewidywania ich konsekwencji np. spożywania alkoholu lub utrzymywania znajomości z określoną grupą koleżeńską, spowodowała popadnięcie w konflikt z prawem lub rozpad rodziny. Dlatego też stawianie osadzonego w sytuacji alternatywy ma swoją wartość terapeutyczną i nie należy jej całkowicie eliminować.

Niemniej jednak dokonano analizy oraz korekt obowiązujących grafików i planów pracy, aby w sposób maksymalnie możliwy do realizacji zwiększyć szanse osadzonych na uczestnictwo w jak największej ilości proponowanych zajęć.

Ad. 9 Jako stałą dobrą praktykę w sytuacjach, które tego wymagają przyjęto dodatkowe szczegółowe informowanie osadzonych o ewentualnych zmianach procedur ich dotyczących. Realizowane jest to w formie bezpośrednich rozmów, ogłoszeń umieszczanych na tablicach informacyjnych oraz emitowanych przez radiowęzeł. W zakresie przygotowania osadzonych do udziału w zajęciach edukacyjnych i terapeutycznych, cele i ramowy program zajęć omawiane są podczas pierwszego spotkania w cyklu. Jednocześnie podkreślam, że dyspozycje art. 102 pkt 9 kkw są przez zespół terapeutyczny ściśle realizowane.

DYREKTOR
Zakładu Karnego nr 2 w Łodzi
ppłk Grzegorz Królikowski

Wykonano w 2 egz. :
1 egz. - adresat
2 egz. - a/a
kierownicy działów/MS

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-699181-VII-720.5/12/PK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia 2012-08-02

**Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”**

**Pan
Dyrektor
Zakładu Karnego nr 2
ul. Kraszewskiego 1/5 –
93 – 161 Łódź**

W nawiązaniu do odpowiedzi Pana Dyrektora z dnia 27 czerwca 2012 r. dotyczącej Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji podległej Panu jednostki przeprowadzonej z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w dniu 30 marca 2012 r., pragnę odnieść się do punktu 8 Pańskiego pisma.

Zalecenie KMP dotyczące wyeliminowania zdarzających się w praktyce przypadków nakładania się na siebie grafików realizacji praw osób pozbawionych wolności przysługujących im na gruncie obowiązujących przepisów (prawo do spaceru, prawo do widzenia), podyktowane jest bezwzględny charakterem norm określających wspomniane prawa. Należy zaznaczyć, że w każdym przypadku osoby pozbawione wolności zachowują suwerenność decyzji, co do skorzystania z określonego prawa – mogą odmówić wyjścia na spacer czy wzięcia udziału w widzeniu. Mają zatem prawo do nieskorzystania z przysługujących im praw, lecz decyzja w tym względzie nie może być warunkowana koniecznością dokonania wyboru. Dlatego też, w sytuacjach występujących w podległej Panu Dyrektorowi jednostce, w których osoby pozbawione wolności zmuszone są do dokonywania wyborów pomiędzy przysługującymi im prawami, poprzez ich wartościowanie i w konsekwencji realizację tego, które w danej chwili jest dla więźnia cenniejsze niż inne, warunku suwerenności dysponenta określonych praw czyli osoby pozbawionej wolności, nie możemy uznać za spełniony.

W związku z powyższym, Krajowy Mechanizm Prewencji podtrzymuje w całości zalecenie dotyczące eliminacji kolizji w realizacji praw przysługujących osobom

pozbawionym wolności, poprzez odpowiednią zmianę grafików określających czas przeznaczony na skorzystanie z nich przez więźniów.

Będę jednocześnie wdzięczna za odniesienie się do powyższych argumentów.

DYREKTOR ZESPOŁU

Justyna Róża Lewandowska

RPO-699181/12

Zakład Karny Nr 2 w Łodzi
93-161 Łódź ul. J. Kraszewskiego 1/5
e-mail: zk_2_lodz@sw.gov.pl fax. 426750611 tel. 426750600
Jednostka nadzorowana przez Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Łodzi.
Aktualne informacje o jednostce dostępne w Ogólnopolskim Portalu Służby Więziennej <http://www.sw.gov.pl>

Łódź, dnia 10 września 2012 r.

D/K-P-0912/3/12/7540

Biuro

Rzecznika Praw Obywatelskich
Biuro RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

Al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

Stamp: WPL. 2012 -09- 14
ZAL. NR. 1988956
pk

dotyczy: RPO-699181-VII-720.5/12/PK

W uzupełnieniu informacji odnoszącej się do zaleceń zawartych w raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji Zakładu Karnego Nr 2 w Łodzi mającej miejsce w dniu 30 marca 2012 r. uprzejmie informuję, co następuje.

Realizując zalecenia dokonano ponownej analizy grafików w celu zapewnienia osadzonym prawa bezpośredniego uczestniczenia w nabożeństwach odprawianych w zakładzie karnym oraz korzystania z innych przysługujących im praw bez konieczności wyboru. Wyeliminowano pokrywanie się godzin odprawiania Mszy Św. z wyjściami na spacer i wprowadzono rozwiązanie polegające na tym, że osadzeni biorący udział we mszy mają zapewnioną możliwość udziału w spacerze realizowanym w godzinach popołudniowych jako tzw. dodatkowy spacer.

Z kolei grafiki określające godziny realizacji spacerów i wskazane w porządku wewnętrznym Zakładu Karnego Nr 2 w Łodzi godziny, w których realizowane są widzenia skazanych, pozwalają i nadal pozwalają na skorzystanie przez wszystkich osadzonych przebywających w tutejszej jednostce penitencjarnej z obydwu tych praw w jednym dniu. Spacer odbywają się co prawda w czasie realizacji widzeń, jednak są one tak ułożone, że osadzeni z prawa do widzeń mogą skorzystać przed spacerem lub po jego realizacji - w zależności od tego, kiedy rodzina zgłosi się na widzenie.

DYREKTOR
Zakładu Karnego Nr 2 w Łodzi
ppłk Grzegorz Królikowski

Wykonano w 2 egz.:
1 egz. - adresat
2 egz. - a/a
opr. MS

z up Dyr. zespołu
zapoznałem się 17.09.12r
Chomnicki

DYREKTOR GENERALNY
Służby Więziennej

ZK-0912-7/12/167

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPL. 2012 -10- 01
ZAL. NR 15002240

Warszawa, dnia 2 września 2012 r.

RPO-699181/12

Pani
Justyna Róża Lewandowska
Dyrektor Zespołu
Krajowy Mechanizm Prewencji
w Biurze Rzecznika
Praw Obywatelskich

94
2012-10-02

Szanowna Pani Dyrektoro

W nawiązaniu do Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji Zakładu Karnego Nr 2 w Łodzi przesłanego przy piśmie RPO-699181-VII-720.5/12/PK z dnia 7 maja 2012 r. uprzejmie informuje, że niezależnie od odpowiedzi udzielonej przez dyrektora jednostki, w trybie nadzoru podjąłem interwencję w sprawie realizacji zalecenia w zakresie dokonania przeglądu grafików wyjść na spacer i Msze św.

Dyrektor jednostki otrzymał polecenie dokonania ponownej analizy grafików w celu zapewnienia osadzonym prawa bezpośredniego uczestniczenia w nabożeństwach odprawianych w zakładzie karnym, a tym samym wyeliminowania pokrywania się godzin Mszy św. z wyjściami na spacer i konieczności dokonywania wyboru przez osadzonych w tym zakresie.

Pragnę zaznaczyć, że Centralny Zarząd Służby Więziennej ma świadomość wagi problemów podnoszonych w przedstawianych Raportach, które za każdym razem poddawane są analizie przez merytoryczne pionierzy służby. W wielu jednak przypadkach ograniczeniem dla uwzględnienia wszystkich formułowanych rekomendacji jest szczupłość środków finansowych pozostających w dyspozycji Służby Więziennej.

Jacek Włodarski
gen. Jacek Włodarski

Wyk. w 2-ch egz.
1. Adresat
2. aa

inf. Juy 02/10/12